

มหัศจรรย์โลกของหุ่นยนต์

ผศ.สุพล พรหมมาพันธุ์

คณะสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม

ลงตีพิมพ์ในเว็บไซต์ของหนังสือพิมพ์ฐานเศรษฐกิจ วันจันทร์ที่ 12 ตุลาคม พ.ศ. 2552

นวัตกรรมมหัศจรรย์ทางเทคโนโลยี ชนิดหนึ่งซึ่งกำลังได้รับความนิยมอย่างแพร่หลาย ตลอดจนสร้างความตื่นตาตื่นใจให้กับคนทั่วโลกได้อย่างฉัน คือ นวัตกรรมหุ่นยนต์ (Robots) ซึ่งเป็นอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ชนิดหนึ่ง ที่ควบคุมการทำงานด้วยระบบคอมพิวเตอร์ มีขนาดและรูปทรงแตกต่างกันออกไป ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ที่ออกแบบมาว่าเพื่อใช้ทำงานอะไร สามารถจับวัตถุสิ่งของที่รายล้อมอยู่รอบข้างได้ สำนึกละบุญที่ไม่สามารถเข้าไปปฏิบัติการได้ เช่น ในโรงงานอุตสาหกรรม การกู้ภัยเบิด การทำความสะอาดภาคนิวเคลียร์ หรือแม้กระทั่งการสำรวจน้ำมันใต้ทะเลลึก เป็นต้น หุ่นยนต์เป็นสาขาหนึ่งของปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence : AI) อันเป็นวิัฒนาการที่จะทำให้คอมพิวเตอร์เรียนแบบความสามารถ และความฉลาดของมนุษย์ เช่น การคิดคำนวณได้, เตินได้, พูดได้, มองเห็นได้, รับรู้ความรู้สึกได้, จับวัตถุสิ่งของได้ เป็นต้น

วิวัฒนาการของหุ่นยนต์เกิดขึ้นเป็นครั้งแรกในสหรัฐอเมริกา ในปี ค.ศ. 1961 เป็นหุ่นยนต์ที่ทำงานในโรงงานอุตสาหกรรมของ GM (General Motor) โดยการจับเอาประตูแม่แบบติดตั้งหรือฝังลงไปบนรถแข่ง Ewing (Ewing เป็นชื่อของชาวอเมริกันผู้สร้างรถแข่ง) รวมทั้งการประกอบชิ้นส่วนของรถยนต์ด้วย หุ่นยนต์แบ่งออกได้เป็น 6 ประเภทได้แก่ (1). หุ่นยนต์ส่วนบุคคล (Personal Robotics) ได้แก่ หุ่นยนต์ที่ออกแบบมาเพื่อช่วยเหลือคนพิการหรือเป็นอัมพาต ซึ่งเป็นหุ่นยนต์ที่ต้องตอบรับคำสั่งจำนวนมากๆ ได้ เช่น สั่งให้เปิดประตูได้, สั่งให้ปรับไฟฉายได้, และสั่งให้ไปอาบน้ำชุ่มมาทานได้ อย่างกรณีของหุ่นยนต์ของบริษัท Hitachi ที่ออกแบบมาเพื่อใช้จับไข่ ซึ่งเป็นวัตถุที่เปละบาง และยังมีหุ่นยนต์ประเภทสัตว์เลี้ยง หรือหุ่นยนต์ที่สร้างขึ้นมาสำหรับเป็นเพื่อนกับมนุษย์ เช่น หุ่นยนต์สุนัขไอโอบี (IBO), (2). หุ่นยนต์บริการ (Service Robotics) ปัจจุบันเริ่มมีมากขึ้น เช่น หุ่นยนต์เดินนำมั่นรถยนต์, หุ่นยนต์บริการตามร้านอาหาร, หุ่นยนต์ช่วยงานกลางคืนในโรงพยาบาล เช่น ในโรงพยาบาล Baltimore's Franklin Square Hospital จะมีหุ่นยนต์ทำความสะอาดที่รับยา, ให้อาหารกลางคืนแก่คนไข้, บันทึกการรักษาของแพทย์, และจัดหาอุปกรณ์ต่างๆ ในโรงพยาบาล, (3). หุ่นยนต์ในโรงงานอุตสาหกรรม (Industrial Automation) เป็นหุ่นยนต์ที่พับเห็นมากที่สุดกว่าด้านอื่นๆ เช่น ใช้พ่นสีรถยนต์ เครื่องต่อตัวถังรถยนต์ เป็นต้น (4). หุ่นยนต์วิเคราะห์ความปลอดภัยและต่อต้าน (Security & Defense Robotics) ออกแบบมาเพื่อใช้งานด้าน

การทหารา เช่น หุ่นยนต์สำรวจน้ำพื้นที่ในสนามรบ ก่อนที่กำลังทหารจะเข้าไป, หุ่นยนต์ถูกระเบิด, หุ่นยนต์ทำความสะอาดอากาศในเครื่องรีส , (5). หุ่นยนต์ด้านวิชาการและวิจัย (Academics & Research Robotics) ออกแบบมาเพื่องานวิจัยทางวิชาการ เช่น หุ่นยนต์ช่วยเด็กหัดขับรถยนต์, หุ่นยนต์แคปซูลที่เข้าไปสำรวจอาการของคนไข้ที่ป่วยเป็นโรคชนิดต่างๆ, และ (6). หุ่นยนต์ใช้ออกแบบและพัฒนา (Design & Development Robotics) ออกแบบมาเพื่อใช้ควบคุมการเคลื่อนไหวในการทำงาน (Motion Controller) สนับสนุนการเคลื่อนไหวของงานที่มีความละเอียดสูงและความเร็วสูง เช่น สนับสนุนความละเอียดการทำงานในระดับย่อของนาโนเมตร (Supports Sub-Nanometer Resolution) (<http://www.roboticstrends.com>)

จากการรายงานการสำรวจหุ่นยนต์ทั่วโลกในปี ค.ศ. 2008 ของ IFR (Instrument Flight Rules) ในสหรัฐอเมริกา ทำให้ทราบว่า หุ่นยนต์มีปีภาคภูมิที่ทั่วทุกแห่งของมุมโลก เมื่อปลายปี ค.ศ. 2007 หุ่นยนต์ในโรงงานอุตสาหกรรมมีประมาณ 1 ล้านตัว และหุ่นยนต์บริการซึ่งปฏิบัติงานตามสถานที่ต่างๆ ทั่วโลก 5.5 ล้านตัว ได้แก่ ในโรงงานอุตสาหกรรม, สถานเสี่ยงอันตราย, โรงพยาบาล, ตามครัวเรือน, อาคารสาธารณะ, ใต้น้ำ, ใต้พื้นโลก, ภาคพื้นสนาม, ในอากาศ และในอวกาศ โดยในปี ค.ศ. 2011 คาดว่า จะมีตัวเลขหุ่นยนต์เพิ่มขึ้นอย่างชัดเจน เนพาะงานที่เกี่ยวข้องกับ IFR มีปริมาณเพิ่มขึ้น 4 เท่าเทียมทั่วโลก และเจริญเติบโตขึ้นเรื่อยๆ โดยเฉพาะหุ่นยนต์ในโรงงานอุตสาหกรรมจะเพิ่มขึ้นปี 1.2 ล้านตัว และหุ่นยนต์บริการจะมีถึง 17 ล้านตัว ในปี ค.ศ. 2007 ที่ผ่านมา มีการประดิษฐ์หุ่นยนต์ที่ใช้ในโรงงานอุตสาหกรรมถึง 115,000 ตัว และในปลายปี ค.ศ. 2008 มีเม็ดเงินให้ผลประโยชน์ในตลาดหุ่นยนต์ถึง 18 พันล้านдолลาร์สหรัฐ ซึ่งรวมทั้งอุปกรณ์ยาร์ดแวร์ ซอฟต์แวร์ อุปกรณ์ต่อพ่วงรอบข้างคอมพิวเตอร์ และการพัฒนาในโรงงานอุตสาหกรรม เมื่อเบริญเทียบกับยอดรวมของเม็ดเงินให้ผลประโยชน์ในตลาดโลกที่ปี ค.ศ. 2007 เพียง 915 พันล้านยูโร ซึ่งเป็นการคาดการณ์โดย EITO สถาบันการวิจัยตลาดโลกในยุโรป (<http://robotics.youngester.com>)

สำหรับในประเทศไทย ซึ่งเป็นประเทศที่นับว่ามีการใช้และสร้างหุ่นยนต์มากที่สุดของโลก เรียกกันว่า “เกิดในอเมริกา แต่มาเจริญเติบโตที่ญี่ปุ่น” เนพาะหุ่นยนต์ปฏิบัติในโรงงานอุตสาหกรรมของญี่ปุ่นมี 310 ตัว สามารถทำงานแทนคนได้ 10,000 คน, ในเยอรมันมี 234 ตัว, ในเกาหลีได้มี 185 ตัว, ในอิตาลี และอเมริกา 116 ตัว, และในสหเดนมี 115 ตัว ส่วนในประเทศไทย คาดว่า มีน้อยกว่า 100 ตัว แต่สำหรับในโรงงานรถยนต์ในญี่ปุ่น ซึ่งเป็นผู้นำในอุตสาหกรรมยานยนต์ เฉลี่ยการใช้หุ่นยนต์ 1 ตัว ทำงานแทนคนได้ 5 คน รายงานนี้ไม่ได้นับรวมหุ่นยนต์ที่ทำงานอยู่นอกโรงงานอุตสาหกรรม ครั้นเมื่อมาตรฐานของฝ่ายบริหารของ IFR ซึ่งอยู่ในรูปแบบของ PDF File ในปี ค.ศ. 2007 มีหุ่นยนต์บริการที่ติดตั้งประจำการอยู่ประมาณ 49,000 ตัว มีมูลค่าเม็ดเงินให้ผลประโยชน์ 7.8 พันล้านдолลาร์สหรัฐ โดยแบ่งแยกเป็นหุ่นยนต์บริการและหุ่นยนต์ต่อต้าน การรักษาความ

ปลดภัย และภัยคุกคาม เป็น 25 %, หุ้นยนต์ด้านการเกษตร 20 %, หุ้นยนต์ทำความสะอาด และหุ้นยนต์สำรวจใต้น้ำ 12 %, หุ้นยนต์ก่อสร้าง และรื้อถอนทำลาย 9 %, หุ้นยนต์ด้านการแพทย์ 9 %, หุ้นยนต์ด้านการนำเข้าไปประยุกต์กับโทรศัพท์มือถือได้อย่างดี เช่น การขันส่ง การตรวจสอบ และการสร้างความสัมพันธ์กับสาธารณะ 7.4 % ส่วนหุ้นยนต์ส่วนบุคคลมีเพิ่มขึ้นไม่มากเท่ากับหุ้นยนต์ในงานคุณภาพรวม ในปี ค.ศ. 2007 มีการใช้หุ้นยนต์ส่วนบุคคลซึ่งเป็นหุ้นยนต์เครื่องดูดฝุ่น และหุ้นยนต์สำหรับไกด์ 榴莲ดิน ตัดหญ้า ประมาณ 1 ล้านถึง 3.4 ล้าน ส่วนหุ้นยนต์ที่เหลืออีกประมาณ 2 ล้านตัว มักใช้งานด้านบันเทิง เป็นของเด็กเล่น หรือสำหรับฝึกอบรมหรือมีบางคนซื้อไปเพื่อสะสมเป็นงานอดิเรก

รวมความแล้วทั่วโลก ตอนนี้มีหุ้นยนต์ปฏิบัติงานอยู่ในสถานที่ต่างๆ ทั่วโลกประมาณ 6.5 ล้านตัว ซึ่งเป็นปริมาณที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว นวัตกรรมหุ้นยนต์ นับว่า เป็นสิ่งหนึ่งที่สำคัญยิ่งของโลก เพราะสามารถทำงานได้เสมีอนาคตสิ่งมีชีวิต และช่วยให้การทำงานมีข้อผิดพลาดน้อย มีประสิทธิภาพสูง ลดค่าใช้จ่ายด้านงบประมาณ และที่สำคัญทำให้ธุรกิจประสบความสำเร็จได้เป็นอย่างดี.

